

Učebné osnovy školského vzdelávacieho programu - predmet: Prvouka

1.

Názov predmetu	Prvouka
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne, spolu 33 vyučovacích hodín
Ročník	prvý
Škola (názov, adresa)	Základná škola M. Kukučina,, 026 01 Dolný Kubín
Názov ŠkVP	Škola úspešného života
Stupeň vzdelania	primárne
Dĺžka štúdia	1 rok
Vyučovací jazyk	slovenský
Iné	štátna škola

2. Charakteristika vyučovacieho predmetu

Prvouka nepredstavuje iba súhrn katalógov, ktoré stanovujú výkony a obsah vyučovacieho predmetu, ale je to predovšetkým program rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Je to ucelený systém výkonov, ktoré sú vyjadrené kognitívne odstupňovanými konkretizovanými cieľmi – učebnými požiadavkami.

Základné požiadavky môžu učitelia viac špecifikovať, konkretizovať a rozvíjať v podobe ďalších blízkych učebných cieľov, učebných úloh, otázok, či testových položiek.

Učivo v Prvouke je štruktúrované podľa jednotlivých tematických celkov. To nevyklučuje možnosť učiteľov tvorivo modifikovať stanovený učebný obsah. Prvouka ako program aktivity žiakov je koncipovaný tak, aby vytváral možnosti na tie kognitívne činnosti žiakov, ktoré operujú s pojmami, akými sú hľadanie, pátranie, skúmanie, objavovanie lebo v nich spočíva základný predpoklad poznávania a porozumenia. Žiaci nemajú byť len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať.

Predmet je vytvorený z obsahov dvoch vzdelávacích oblastí – prírodovednej a spoločenskovednej, výkonový štandard je rozdelený

do dvoch častí, ktoré korešpondujú s danými vzdelávacími oblasťami. Spoznávanie prírodného prostredia je viazané s iným typom poznávacích procesov v porovnaní so spoznávaním spoločenského prostredia, preto zostali vzdelávacie oblasti formálne oddelené.

Vytvorením spoločného predmetu pre dve vzdelávacie oblasti však naznačujeme možnosť vytvárať také tematické aktivity, v ktorých sa rozvíjajú vedomosti a spôsobilosti v oboch spomínaných vzdelávacích oblastiach.

Prvouka vytvára vedomostný, spôsobilostný a postojový základ pre dva nadväzujúce predmety – prírodovedu a vlastivedu. Vo vlastivednej oblasti sa zameriava na poznávanie reálneho spoločenského priestoru prostredníctvom oboznamovania sa s fungovaním služieb, samosprávy a geografického opisu krajiny. V prírodovednej oblasti poznávaním organizmov, neživého prostredia a ich vzájomných vzťahov oboznamuje žiakov s reálnym prírodným priestorom prostredníctvom skúmania fungovania vybraných prírodných javov.

3. Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecný cieľ:

Hlavným cieľom predmetu prvouka je rozvíjať poznanie žiaka v oblasti prírodného a spoločenského prostredia a javov s ním súvisiacich tak, aby žiak bol schopný orientovať sa v informáciách a vedieť ich objektívne spracovávať v rámci jeho kognitívnej úrovne.

Žiaci:

- rozvíjajú svoje predstavy o vybraných prírodných a spoločenských javoch,
- rozvíjajú svoje pozorovacie spôsobilosti tak, aby z bežne zažívaných situácií dokázali získať nové informácie a obohatiť si doterajšie poznanie,
- sú vedení k porovnávaniu predmetov a javov a k zoskupovaniu, triedeniu predmetov a javov podľa identifikovaných znakov,
- zovšeobecňujú na základe porovňovania,
- vytvárajú vlastný, argumentačne podložený úsudok,
- spolupracujú pri riešení jednoduchých skúmateľských aktivít, pričom súčasťou kooperácie je podieľanie sa na aktuálnom poznaní a jeho efektívnom využívaní pri tvorbe záveru (riešenia),
- argumentujú prostredníctvom vlastnej skúsenosti, t.j. rozvoja odbornej diskusie k danej téme, ktorá je adekvátne z hľadiska vekuprimeranosti žiakov,
- rozlišujú vhodné a nevhodné správanie v triede aj mimo nej,
- uvedomujú si a rešpektujú rozdielnosť u ľudí (rozumejú, že existujú podobnosti a rozdiely medzi skupinami ľudí),
- vysvetľujú význam pravidiel a predpisov v živote,
- rozlišujú riziká spojených s každodenným životom a možnosťami úrazu (šport, rekreácia a i.),
- poznajú bezpečnosť v domácom prostredí, v škole i na ceste do školy a v mimoškolských aktivitách,

- poznajú pravidlá správania sa v rizikových situáciách podľa vzoru (vedia ako a kde sa obrátiť o pomoc).

Špecifické ciele:

a) Vzdelávacie:

- viesť žiakov k pravdivému spoznávaniu sveta, prírody a spoločnosti na základe pozorovania zmien v spôsobe života rastlín, zvierat a ľudí.
- viesť žiakov k vnímaniu pozorovaných javov životného prostredia ako častí komplexného celku prírody
- rozvíjať schopnosť pozorovať s porozumením prostredníctvom využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov
- rozvíjať zručnosť manipulovať s prírodninami, s vecami a so spoločenskými dokumentmi, chápať vzťahy medzi nimi a realizovať jednoduché prírodovedné experimenty
- rozvíjať zručnosť interpretovať pozorovaním získané informácie slovom, usporiadaním, kresbou (opis, porovnanie a klasifikácia informácií)
- viesť žiakov k nazeraniu na problémy a ich riešenie z rôznych uhlov pohľadu
- viesť deti k tvorbe a modifikácii pojmov a predstáv, ktoré opisujú a vysvetľujú základné prírodné javy a existencie
- rozvíjať schopnosť získavať informácie o prírode pozorovaním, skúmaním a hľadaním v rôznych informačných zdrojoch

b) Výchovo - vzdelávacie:

- viesť žiakov k uvedomeniu si potreby prírodu chrániť a k aktívnej starostlivosti o životné prostredie zapojením sa
- do efektívnejšieho využívania látok, ktoré príroda ľuďom poskytuje
- viesť žiakov k poznaniu a fungovaniu ľudského tela, k rešpektovaniu vlastného zdravia a k jeho aktívnej ochrane prostredníctvom zdravého životného štýlu a dodržiavania hygienických návykov
- formovať kultúrne správanie žiakov
- -vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávania kultúrneho dedičstva našich predkov
- rozvíjať toleranciu voči iným kultúram
- vychovávať deti k dopravnej disciplíne

4. Výchové a vzdelávacie stratégie

1. Kompetencie k učeniu

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

osvojiť si poznatky a študijné návyky na základe poskytovaných možností

- vyberať a hodnotiť získané informácie, spracovať ich a využiť vo svojom učení a v iných činnostiach

- zlepšiť svoju vytrvalosť a iniciatívu
- hodnotiť svoj pokrok
- akceptovať spätnú väzbu

2. Kompetencie riešiť problémy

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vnímať a sledovať problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí
- premýšľať o príčinách
- navrhnúť riešenie podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti
- riešiť problémy a konflikty vo vzťahoch chápaným a spolupracujúcim spôsobom

3. Kompetencie komunikačné

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vyjadriť sa ústnou formou primeranou stupňu vzdelávania
- načúvať určitý čas, náležite reagovať a vyjadriť svoj názor
- uplatniť ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu
- objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k systematizácii poznatkov
- **Kompetencie sociálne a interpersonálne**

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- vytvoriť si pozitívny sebaobraz, ktorý podporuje jeho sebadôveru a sebarozvoj
- uvedomiť si vlastné potreby a aktívne využiť svoje možnosti
- chrániť si svoje fyzické a duševné zdravie

5. Kompetencie občianske

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- kontrolovať vlastné konanie
- odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov

6. Kompetencie pracovné

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- pripraviť si vhodné pracovné prostredie
- pristúpiť zodpovedne k zvereným úlohám
- poznať profesijné možnosti

7. Kompetencie kultúrno estetické

Výučba smeruje k tomu, aby žiaci mohli:

- uvedomiť si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote
- ceniť si a rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície
- rešpektovať vkus iných ľudí
- vyjadriť primerane veku svoj názor a vkusný postoj
- poznať základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- poznať základné pravidlá spoločenského kontaktu
- správať sa kultúrne, kultivovane, primerane okolnostiam, situáciám
- byť tolerantní a empatickí k prejavom iných ľudí

5. Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy, postupy a formy vyučovania:

Názov tematického celku	Stratégie vyučovania	
	Metódy a postupy	Formy práce
Rastliny	rozhovor, vysvetľovanie, pozorovanie, diskusia zber listov, porovnávanie, priradovanie, triedenie, zakresľovanie, diskusia	vychádzka, skupinová práca, dramatizácia individuálna práca
Živočíchy	rozhovor, pozorovanie, manipulačné činnosti, priradovanie, zoradovanie kreslenie, práca s encyklopédiou, triedenie, praktické činnosti vysvetľovanie diskusia, beseda, porovnávanie, diskusia, praktické činnosti	samostatná práca, hra s obrázkami, práca s maketou skupinová práca, tvorba pojmovej mapy, individuálna práca, dramatizácia manipulačné činnosti

Človek	rozhovor, pozorovanie, manipulačné činnosti, priradenie, zoradenie praktické činnosti, vysvetľovanie	hra s obrázkami, dramatizácia, samostatná práca skupinová práca, manipulačné činnosti
Neživá príroda a skúmanie prírodných javov	rozhovor, pozorovanie, práca s encyklopédiou, vyhľadávanie - internet, tvorba plagátu triedenie pokus, experiment	samostatná práca, skupinová práca didaktická hra, manipulačné činnosti
Človek a spoločnosť	rozhovor, pozorovanie, výklad, beseda,	vychádzka, skupinová práca, didaktická hra

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Učebnice	Doplnková literatúra pre žiakov	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Rastliny Živočíchy Človek Neživá príroda a skúmanie prírodných javov Človek a spoločnosť	Prvouka pre 1. ročník ZŠ- R. Dobišová Adame- O. Kováčiková, AITEC s.r.o., Bratislava 2015	- Chalachánová, M.: Tvorivá prvouka pre prváka. MAPA Slovakia Bratislava, s.r.o. 2000 - Stanko, J. Stánková A. : Pracovný zošit k prvouke pre 1. ročník ZŠ.	- Stánková, A. Stanko, J.: Prvouka, Metodická príručka na vyučovanie v 1. ročníku základných škôl. SPN, a.s. Bratislava 1997 -Mihálik, L. : Didakticko -	CD prehrávač, interaktívna tabuľa	papiere, farebné papiere, farbičky, nožnice, lepidlo, obrázky z časopisov zošity, listy stromov, maketa hodín zubná kefka a pasta, baliaci papier, farby, zelenina, miska, tanier s príborom, poháre, obrázky rastlín obrázky zvierat fotografie členov rodiny, obrázky rodín alebo členov	časopisy internet encyklopédie odborná literatúra

		<p>Východoslovenské nakladateľstvo, spol. s.r.o. Košice 2002</p> <p>-Glover, D. : Z čoho sa robia veci. IKAR, a.s. Bratislava 2003</p> <p>- Ganeriová, A. Oxlade, Ch.: Encyklopédia pre školákov. IKAR, a.s. Bratislava 2005</p> <p>- Detská Ottovo Nakladatelství s.r.o., Praha 2000</p> <p>Otázky a odpovede pre deti Čo je to ? VIKTÓRIA PRINT, spol s.r.o. Bratislava 2004</p> <p>Stanko, J. Stánková, A.: Pracovný zošit k Prvouke pre 2. ročník ZS.</p> <p>Východoslovenské nakladateľstvo, spol s.r.o Košice 1993</p> <p>- Raynervá, C: Nenič svoje múdre telo. SONUS, Banská Bystrica 1997</p>	<p>metodické otázky vyučovania prvouky na 1. stupni ZŠ. KPÚ, Banská Bystrica 1984</p> <p>-Provuka v 1. a 2. ročníku Základnej školy. ŠPÚ, Bratislava 1994</p> <p>-Peticová, A. Chalachánová, M. Prvouka pre učiteľov 1. ročníka základnej školy. LITOMONT, spol s.r.o. Banská Bystrica 1999</p>		<p>iných kultúr a národností</p> <p>črepník, zemina, nádoba s vodou, semená hrachu</p> <p>výrobky z rôznych materiálov</p> <p>fotografie, pohľadnice</p>	
--	--	--	---	--	--	--

		- Pracovný zošit pre žiakov 1. ročníka. Modrá stužka 2009				
--	--	--	--	--	--	--

7. Hodnotenie a klasifikácia predmetu

Pri vyučovaní prírodovedných predmetov treba využiť vedomosti všetkých koncepcií, s ktorými učitelia boli oboznámení počas štúdií a priebežného vzdelávania, všetky metódy a formy práce, ktoré budú viesť k rastu výkonnosti a rozvoju tvorivého myslenia žiakov, k hľadaniu súvislostí pri riešení, náväznosti na jednotlivé celky, uplatňovať medzipredmetové vzťahy, pochopiť priebeh dejov a javov, ich zdôvodňovanie pomocou rozprávania a opisu svojej práce atď. Učiteľ prihliada na vývojové osobitosti a možnosti žiakov 1. ročníka.

Pri klasifikácii vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl:

Podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu základných škôl majú byť žiaci priebežne i súhrnne hodnotení. Hodnotenie má pôsobiť konštruktívne a povzbudzujúco, má byť zamerané na pozitívnu motiváciu, orientuje sa na pozitívne stránky schopností žiakov.

Pri hodnotení žiakov našej školy učitelia 1. ročníka dodržiavajú pravidlá prerokované a schválené MZ prírodovedných predmetov kvôli objektivite a rovnakej náročnosti učiteľov, nesmú však zabúdať na individuálny prístup prostredníctvom pochvaly a povzbudení.

MZ prírodovedných predmetov na svojom zasadnutí schválilo hodnotenie známku.

Celkové zhodnotenie práce závisí od úrovne zvládnutia čítania, písania a od stupňa celkového rozvoja osobnosti žiaka s prihliadnutím na jeho individuálne predpoklady.

Ústne odpovede:

Pri klasifikácii ústnych odpovedí vychádzame z Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl:

Stupeň 1 /výborný/

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, celistvo a chápe vzťahy medzi nimi, vie vysloviť záver z pozorovaní. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí logicky správne, zreteľne sa u neho

prejavuje samostatnosť a tvorivosť. Jeho ústny prejav je správny, presný a výstižný. Grafický prejav je presný a estetický. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné, iba s menšími nedostatkami.

Stupeň 2 /chváľitebný/

Žiak ovláda poznatky, pojmy, a zákonitosti, ktoré požadujú učebné osnovy, v podstate celistvo. Pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti. Samostatne a produktívne alebo s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, v jeho myslení sa prejavuje logika a tvorivosť. Ústny prejav máva menšie nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov činnosti je spravidla bez podstatných nedostatkov. Grafický prejav je estetický, bez väčších nepresností.

Stupeň 3 /dobrý/

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov, pojmov, a zákonitostí, ktoré sú predpísané učebnými osnovami, medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností sa prejavujú značné nedostatky. Podstatnejšie nepresnosti a chyby vie s učiteľovou pomocou korigovať. V uplatňovaní osvojených vedomostí a kľúčových kompetencií pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Uplatňuje poznatky a hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa. Jeho myslenie je vcelku správne, nie je vždy tvorivé. V ústnom prejave má veľké nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti, grafický prejav je menej estetický. V kvalite výsledkov jeho činnosti sú častejšie nedostatky.

Stupeň 4 /dostatočný/

Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotový a má väčšie nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú závažné chyby a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti sa prejavujú nedostatky. Závažné nedostatky a chyby vie žiak s pomocou učiteľa korigovať.

Stupeň 5 /nedostatočný/

Žiak si neosvojil vedomosti požadované učebnými osnovami celistvo, presne a úplne, má v nich závažné a značné medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti má podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie svoje vedomosti uplatniť, a to ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, vyskytujú sa u neho časté logické nedostatky.

V ústnom a písomnom prejave má závažné nedostatky v správaní, presnosti a výstižnosti. Kvalita výsledkov jeho činností je na nízkej úrovni. Závažné nedostatky a chyby nevie opraviť ani s pomocou učiteľa.

Previerky:

Akkoľvek **previerky** zo všetkých prírodovedných predmetov je nutné uschovať, aby bol prehľad o ich zameraní, množstve, kvalite – výkone žiakov, ako aj pre kontrolu zo strany vedenia školy v prípade inšpekcie. Je vhodné zaradiť písomnú prácu po prebratí jednotlivých tematických celkov.

Hodnotenie previerok a didaktických testov:

100 – 90%	1
89 – 75%	2
74 – 50%	3
49 – 30%	4
29 – 0%	5

Pri celkovom hodnotení žiaka v predmete musí prevažovať počet známok z ústnych odpovedí nad písomnými.

Hodnotenia žiakov počas dištančného vzdelávania

Hodnotenie žiakov počas dištančného vyučovania sa podriadiť vždy konkrétnemu usmerneniu na hodnotenie žiakov základných škôl v čase mimoriadnej situácie spôsobenej prerušením vyučovania v školách vydaným ministerstvom školstva a zároveň posúdeniu a zváženiu všetkých okolností členmi MZ prírodovedných predmetov.

MZ prírodovedných predmetov v rámci možností v danej situácii zabezpečí, aby žiaci mali možnosť dosiahnuť postačujúce portfólio podkladov na hodnotenie. Rozsah portfólia si určí učiteľ v každej triede zvlášť s prihliadnutím na individuálne možnosti jednotlivých žiakov a priebežne o ňom žiakov informuje prostredníctvom EduPage. Do portfólia sa zahŕňa najmä vypracovanie zadaných domácich úloh a odoslanie na kontrolu v určenom termíne, práca na projektoch, aktívna účasť na online hodinách.

Ak budú vytvorené podmienky na dosiahnutie tohto cieľa, žiaci budú hodnotení známkami v súlade s kritériami uvedeného hodnotenia.

Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia (dve hodnotiace obdobia) v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka budeme pri ich hodnotení a klasifikácii postupovať podľa metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy.

8. Obsah vzdelávania

Oblasť: Príroda a spoločnosť

Predmet: Prvouka

Počet hodín v ročníku: 1 hodina týždenne

Tematický celok	Výkonový štandard (nahradza ciel')	Obsahový štandard	Počet hodín	Prierezové témy
Rastliny	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznať základné časti rastlín, identifikovať základné časti rastlín (prhl'ava dvojdomá, púpava lekárska, rebríček obyčajný, kapsička pastierska, ruža šíповá, pagaštan konskýl), identifikovať päť podobností a päť odlišností v tvaroch, veľkosti, farbe základných častí rôznych rastlín, na základe vlastného pozorovania triediť rastliny na byliny, kry a stromy, deliť rastliny podľa tvaru listov na listnaté a ihličnaté, opísať funkcie jednotlivých častí rastlín (napríklad: koreňom rastlina čerpá z pôdy vodu a živiny), vysvetliť princíp opel'ovania, že plod je časť rastliny, ktorá vzniká z kvetu, že plody obsahujú semená, z ktorých vyrastú nové rastliny.	<ul style="list-style-type: none"> základné časti rastlín: koreň, stonka, list, kvet, plod byliny, kry, stromy životné prejavy rastlín – rast, vývin, rozmnožovanie	6	Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia

Živočích	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uviesť tri spoločné a tri rozličné znaky, ktorými sa živočích a rastliny vzájomne podobajú, • vysvetliť, ako sú živočích tvarom tela a spôsobom života • prispôsobené prostrediu, v ktorom žijú (ako príklad použije: mačka domáca, dážd'ovka zemná, krt obyčajný, lastovička obyčajná, kapor obyčajný, voš detská), • na príkladoch uviesť rozdiely medzi suchozemskými a vodnými živočíchmi, • že živočích získavajú potravu rôznym spôsobom, • vysvetliť vzťah dravec a korisť, • vysvetliť význam maskovania živočíchov v prostredí, • identifikovať časť tela, ktorá zabezpečuje živočíchom pohyb, triediť živočích podľa toho, čím a ako sa pohybujú a tieto • informácie dať do súvislosti s tým, kde a ako živočích žijú. 	<ul style="list-style-type: none"> • životné prejavy živočíchov • suchozemské a vodné živočích • dravec, korisť • končatiny 	6	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>
Človek	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať päť základných zmyslov človeka a im prislúchajúce zmyslové orgány, 	<ul style="list-style-type: none"> • zmysly: zrak, sluch, hmat, čuch, chuť, poruchy zraku 	6	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť význam zmyslových orgánov pre život človeka, • vysvetliť zásady starostlivosti o zrak a sluch, • vytvoriť závery o funkcii ušnice pri zachytávaní zvuku, • že orgány hmatu sú rozmiestnené po celom tele v koži a sú zodpovedné za jej citlivosť. 			<p>Enviromentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>
<p>Neživá príroda a skúmanie prírodných javov</p>	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť rozdiel medzi živými a neživými súčasťami prírody, • triediť na základe znakov, identifikovaných vlastným pozorovaním, prírodné objekty na živé, neživé a odumreté, • vysvetliť, na čo všetko používa človek vodu a čo by sa stalo, ak by jej mal nedostatok, • vysvetliť, aký význam má voda v pôde a ako sa to týka človeka, • že voda sa vyskytuje v rôznych formách (niektoré vymenuje, napr. ľad, vodná para, sneh, dážď, námraza, rosa), • vymenovať tri typy vodných zdrojov, 	<ul style="list-style-type: none"> • životné prejavy organizmov: pohyb, rast, príjem potravy, dýchanie, • rozmnožovanie • vodné zdroje (potok, rieka, jazero, more, podzemná voda), význam • vody pre život • svetelné zdroje, tieň, priehľadný, nepriehľadný materiál • meranie času, presýpacie hodiny, kyvadlo 	9	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • na základe skúmania vytvoriť závery o priesvitnosti a priehľadnosti rôznych materiálov (prostredí), • že hlavným zdrojom svetla je Slnko, • vysvetliť, kedy sa vytvára a kedy sa nevytvára tieň, kedy sa vytvára dlhší tieň a kedy sa vytvára kratší tieň, kedy sa vytvára viac tieňov, • vymenovať ďalšie zdroje svetla: plameň, blesk, žiarovka a iné elektrické zariadenia, ktoré vytvára človek, • navrhnúť vlastný spôsob merania časového úseku, • zostrojiť presýpacie hodiny, • vysvetliť vzťah rýchlosti presypania presýpacích hodín • a niektorých vlastností presýpanej látky na základe pozorovania presýpacích hodín, • zostrojiť kyvadlo, • vysvetliť vzťah rýchlosti kmitania kyvadla a niektorých vlastností kyvadla na základe pozorovania kyvadla. 			
Človek a spoločnosť	<p>Žiak na konci 1. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientovať sa v budove školy (trieda, jedáleň, WC a i.), • definovať pravidlá bezpečnosti pri návšteve školy, • pomenovať významné orientačné body v blízkosti školy (budovy a i.), 	<ul style="list-style-type: none"> • moja trieda, škola, bezpečnosť v škole, v triede, orientácia • v priestore • kde, tu, tam, vpravo, vľavo, hore, dolu, vpredu, vzadu 	6	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Regionálna výchova a ľudová kultúra</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • povedať zjednodušenú adresu školy a adresu svojho bydliska, • rozlíšiť pojmy predtým, včera, dnes, potom a zajtra, • identifikovať dni v týždni, • čo škodí zdraviu, • určiť členov rodiny vo vzťahu k sebe. 	<ul style="list-style-type: none"> • škola, školský dvor, objekty v okolí školy, adresa školy, adresa • môjho bydliska • dni v týždni, začiatok, koniec, predtým, včera, dnes, potom, zajtra • umývanie rúk, čistota tela, návšteva a správanie sa u lekára, v • lekárni • funkcia členov rodiny, prejav úcty k rodičom, starým rodičom • a jednotlivým členom rodiny 		<p>Ochrana života a zdravia Výchova k manželstvu a rodičovstvu Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>
<p>Z dôvodu odbornej korektnosti sú vo vzdelávacích štandardoch pri všetkých rastlinných a živočíšnych druhoch uvedené rodové aj druhové názvy organizmov. Štandardným výkonom žiaka prvého stupňa základnej školy je poznanie rodového názvu organizmov, uvedených vo vzdelávacom štandarde.</p>				

Aktualizované: august 2022

Mgr. Mária Tomášová